

IN17/04498

Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord

Gemeente Castricum
R.van den Haak
Postbus 1301
1900 BH CASTRICUM

GEMEENTE CASTRICUM INGEKOMEN	
01 JUN 2017	
AFD:	
ONTVANGSTBEVESTIGING	
cc. BEZWARENCOMM.	
RAAD	

Datum 30 mei 2017
Onze referentie UIT-2017-7977
Uw referentie e-mail
Uw bericht van 3 mei 2017

Telefoon
E-mail
Bijlagen
Onderwerp

06 52 56 23 39
ldoornbos@vrnbn.nl
2
Advies EV/RO op 'voorontwerp
bestemmingsplan De Skulper' te Akersloot

Beste heer van den Haak,

Op 3 mei 2017 heeft u advies gevraagd aan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord over 'voorontwerp bestemmingsplan De Skulper'.

In of nabij het plangebied worden gevaarlijke stoffen over de weg, over water en/of door buisleidingen vervoerd. Het advies in de bijlage van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord geeft inzicht in het gevaar en de mogelijkheden voor de hulpverlening, waardoor deze in de besluitvorming betrokken kunnen worden.

De toelichting op het advies verschaft inzicht in het gevaar van de risicobronnen die effect hebben op het plangebied en beschrijft de mogelijke gevolgen. Ook de mogelijkheden om het gevaar te beperken worden benoemd. U kunt deze informatie gebruiken bij het maken van de integrale afweging tussen de verschillende belangen. Na de toelichting volgt informatie waarvan wij het op prijs stellen als de gemeente die informatie deelt met initiatiefnemers. Bijgaand treft u ons advies aan.

Graag ontvangen wij een korte terugkoppeling van uw bevindingen ten aanzien van het advies en/of een afschrift van uw besluit. Voor vragen of een toelichting kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

Leo Doornbos
Expert Risico's & Veiligheid

Samen hulpvaardig

BIJLAGE:

Advies EV/RO 'voorontwerp bestemmingsplan De Skulper te Akersloot' d.d. 30 mei 2017

ADVIES

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord adviseert de gemeente Castricum om ontwikkelingen en de besluitvorming over de invulling van het 'voorontwerp bestemmingsplan De Skulper' de volgende aspecten te betrekken:

1. de mogelijke gevaren en gevolgen van een explosie, brand of giftige wolk door een transport ongeval met gevaarlijke stoffen;
2. het handelingsperspectief dat de aanwezige personen hebben om veilig te kunnen schuilen in een gebouw of te vluchten;
3. dat kennis over het handelingsperspectief mede de mate van zelfredzaamheid beïnvloed;
4. dat hulpdiensten een ongeval niet kunnen voorkomen en zich richten op het helpen van slachtoffers en het veiligstellen van het gebied.
5. dat het toepassen van maatregelen in het plangebied helpt de gevolgen van een ongeval of brand te beperken.

Wij adviseren het bevorderen van de (brand)veiligheid in het plangebied met als doel het beperken van de gevolgen van een explosie, brand of een giftige wolk in het plangebied. Maatregelen zijn mogelijk die specifiek gericht zijn op een gevaar. De maatregelen die daarvoor in aanmerking komen zijn:

- a. van toepassing laten zijn van de 'Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van brandweer Nederland', uitgave november 2012;
- b. het centraal kunnen afschakelen en kunnen sluiten van ventilatie openingen;
- c. via de keuze van inrichtingsmaterialen en constructies de brandveiligheid binnen beïnvloeden;
- d. zelfredzaamheid in de woonsituatie optimaliseren door het stimuleren tot plaatsen van gekoppelde rookmelders in alle verblijfruimten;
- e. brandbeheersing in de woonsituatie bereiken door het stimuleren tot plaatsen van waterleidingsprinklers of een watermistinstallatie in verblijfruimten;
- f. via risico-communicatie de bewoners actief informeren over het handelingsperspectief dat aansluit bij de risicobronnen en de gevaren nabij hun leefomgeving;

Het plan in zijn omgeving betekent dat bij het onverwacht ontstaan van een van de beoordeelde worst-case scenario's, de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord geen beletsel verwacht bij de bestrijding. Verwacht wordt dat enkele personen slachtoffers kunnen worden door inhalatie van een toxische (rook)wolk.

De juridische mogelijkheden zijn begrensd om, in het bestemmingsplan en/ of de bouwvergunning, maatregelen te eisen. Informeer daarom initiatiefnemers en burgers, die betrokken zijn bij het ten uitvoer brengen van het nieuwe plan. In de informatie voor initiatiefnemers/burgers staat de informatie als handreiking verzameld. Met dit advies krijgen zij informatie over brandveiligere oplossingen.

Toelichting en uitwerking van het advies

Gemeente Castricum gaat het 'voorontwerp bestemmingsplan De Skulper te Akersloot' opstellen. Aan 't Stet 17 te Akersloot is momenteel een (verouderd) bedrijventerrein gevestigd dat grenst aan het Alkmaarder- en Uitgeestermeer. De beoogde ontwikkeling behelst een transformatie van bedrijventerrein naar woon- en openbaar gebied. Het plan past niet binnen het vigerende bestemmingsplan.

Gevaren en gevolgen Externe Veiligheid/Omgevingsveiligheid

Gevaar transport over de N244

Een ongeval bij het vervoeren van gevaarlijke stoffen over de N244 kan voorkomen. Daarbij kan een explosie, brand of giftige wolk ontstaan met gevolgen voor het plangebied.

Het transportongeval met gevaarlijke stoffen, waarbij effecten in het plangebied voorzienbaar zijn, is die van een ongeval met een toxische stof. Het verschil in toxiciteit tussen stoffen is zeer uiteenlopend. Veel stoffen worden spaarzaam vervoert. Het heeft de voorkeur een voorbeeld stof te beschouwen, zoals bijvoorbeeld ammoniak. De gevolgen van een transportongeval met de algemener voorkomende giftige stof zoals ammoniak geeft inzicht in de gevaren en de wijze van beschermen tegen dit toxische gevaar. De stof is bij hogere concentraties schadelijk bij inademing en is bijtend op de huid. De effecten van een ammoniak wolk worden beïnvloed door het weertype. In het overzicht de uitwerking van de gevolgen tijdens het meest ongunstige weertype (stabiel weer, windsnelheid 1,5 m/s; weertype F1,5):

- grens van het overlijden van 95% van de mensen die buiten zijn op een afstand van ca. 150m;
- grens van het overlijden van 5% van de mensen die buiten zijn op een afstand van ca. 670m.

Gevaar transport over het meer/door het kanaal

Een ongeval bij het vervoeren van gevaarlijke stoffen over het meer/door het kanaal kan voorkomen. Daarbij kan een explosie, brand of giftige wolk ontstaan met gevolgen voor het plangebied.

De huidige transporten met gevaarlijke stoffen betreffen tankschepen die brandstofdepots elders in Noord-Holland bevoorraden. Het is denkbaar dat in de toekomst LNG getransporteerd gaat worden. De worst-case scenario's voor de transporten van benzine over water is gebruik gemaakt van het scenarioboek 'Externe Veiligheid' (www.scenarioboek.nl). De grootste effect afstand is die voor het ontstaan van lichte brandwonden op een afstand van ongeveer 70 m. Voor LNG wordt bij transport over water op basis van de huidige inzichten geconcludeerd dat transportongevallen met effecten op grote afstand niet realistisch zijn.

Geconcludeerd wordt dat de rook die bij een transport ongeval op het water vrijkomt door de giftige bestanddelen de meeste gevolgen kan hebben voor het plangebied.

Gevaar transport over buisleidingen

De meest nabij gelegen buisleiding ligt op ruim 1050m afstand en heeft geen gevolg voor het plangebied.

Brandrisico

Het brandrisico is afhankelijk van soort en type gebouwen en van het gebruik. De laatste jaren neemt de kennis toe, door betere onderzoeks- en analyse methoden over brand(on)veiligheid. Op verbetering van de brandveiligheid kan slechts in beperkte mate via het bestemmingsplan gestuurd worden doordat de juridische mogelijkheden daartoe begrensd zijn. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wil dat gemeenten, initiatiefnemers en burgers het onderwerp brandveiligheid bij elke

fase van planvorming en planuitvoering aandacht geven. De brandveiligheid komt dan met de geringste inspanning op het optimale niveau.

Zelfredzaamheid

Algemeen

Personen in het plangebied zijn in de eerste circa 15 minuten na een ongeval met gevaarlijke stoffen op zichzelf en anderen aangewezen. Personen hebben een handelingsperspectief nodig, zodat zij zichzelf en anderen in veiligheid kunnen brengen. Weten wat de gevaren zijn bevordert snel handelen. Aanwezige personen in het plangebied hebben twee mogelijkheden: vluchten of schuilen. De gevaren die het plangebied kunnen bedreigen zijn wolken met toxische rook of een toxische stof, zoals ammoniak.

In de buitenruimte wordt van valide personen aangenomen dat zij binnen 20 s een afstand van circa 100 m overbruggen tijdens hun vlucht. De persoonlijke situatie tijdens een incident scenario bepaalt of een persoon beter kan blijven, vluchten of schuilen.

Zelfredzaamheid en het gevaar van een toxisch stof of rook van een transport

De concentratie van een vrijgekomen toxische stof neemt af, naarmate de afstand tot de bron groter wordt. In een woning/gebouw wordt de concentratie door de luchtdichtheid van het gebouw minder hoog dan daar buiten. Naar binnen vluchten is daardoor het meest veilig. Zodra hulpdiensten bekend zijn met een ongeval en de risico's voor de omgeving maken zij gebruik van NL-alert en WAS-palen voor het waarschuwen van de bevolking. Het is bevorderlijk voor de zelfredzaamheid als in elk gebouw ventilatie centraal uitgeschakeld en afgesloten kan worden binnen de afstand van ongeveer 500 m van de N244 en van de vaarweg.

Zelfredzaamheid en gevaar brand

Bij brand in een woning is vluchten noodzakelijk. Woningen die volgens het Bouwbesluit 2012 gebouwd zijn krijgen een beperkt aantal rookmelders. Voor het vergroten van het handelingsperspectief zijn twee oplossingen. Het verbetert door:

- 1 het aanbrengen van gekoppelde rookmelders (bewoners worden eerder gewaarschuwd voor brand, hebben meer vluchttijd, waardoor dit de voorkeursoplossing is);
- 2 het installeren van waterleiding sprinklers (een begin van brand wordt vertraagd in ontwikkeling, of mogelijk zelfs beheerst).

Zelfredzaamheid en communicatie over gevaren

Weten wat de gevaren zijn bevordert snel handelen. Het is daarom van belang dat bewoners die in de nabijheid van een risicobron leven goed geïnformeerd zijn over de gevaren, de wijze waarop zij geïnformeerd worden tijdens een calamiteit en de handelingsperspectieven. Risico-communicatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en de gemeenten. Voor de risico-communicatie is het van belang dat aandacht gevraagd wordt voor de boodschap dat schuilen in gebouwen helpt doordat deze bescherming bieden tegen de gevaren van een (toxische) wolk.

Bestrijding en Hulpverlening

Algemeen

Hulpdiensten kunnen een ongeval niet voorkomen en zij richten zich op het helpen van slachtoffers en het veiligstellen van het gebied. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is voorbereid op ongevallen met gevaarlijke stoffen. De mogelijkheden voor de gezamenlijke hulpdiensten om gevolgen van een

explosie, brand of giftige wolk in het plangebied te bestrijden is afhankelijk van de inrichting, de aanwezige voorzieningen in het gebied en het incident.

De juiste maatregelen voorkomen of verkleinen een risico voor de omgeving. Het laatste middel is de bestrijding van het ongeval. De hulpverleningsdiensten richten zich op het wegnemen of het bestrijden van de gevaren. Gebruikers en bezoekers die kennis hebben over de risico's hebben vaak meer mogelijkheden zichzelf te beschermen. Hulpdiensten gebruiken de kennis over de inrichting van de omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen in hun voorbereiding.

Hulpdiensten kunnen het meest bereiken als geadviseerde maatregelen zijn doorgevoerd en burgers en bewoners weten wat zij moeten doen. Het resulteert naar onze verwachting in een situatie waarbij personen die binnen zijn geen specifieke hulp nodig hebben. Dat betrokken burgers kunnen dan ook kwetsbare burgers in hun omgeving optimaal beschermen en de hulpvraag wordt bepaald door hen die buiten zijn en direct bedreigd zijn of worden. In de meest ongunstige situatie zijn veel bewoners/burgers buiten en wordt de medische hulpvraag omvangrijk (meer dan 10 personen). De aard en de ernst van verwondingen is bepalend voor de inspanning die de medische hulpverleningsketen te leveren heeft.

Bestrijding

De brandweer opkomsttijd blijkt het moeilijkst realiseerbaar. Het Besluit Veiligheidsregio's stelt per gebruikscategorie eisen aan de opkomst van de brandweer. De opkomsttijden van het plangebied loopt op tot ruim ongeveer 9 minuten (*referentie waarde: 't Stet 4.*) en is daarmee binnen de bandbreedte van de norm zoals gesteld in het Besluit Veiligheidsregio's. De norm voor woningen is gesteld op 8 minuten. De opkomst van de brandweer wordt berekend per adres en/of object en/of wooneenheid. De ontwikkeling van de nieuwe wooneenheden resulteert in een toename van locaties waarbij de opkomsttijden voor de brandweer wordt gemeten. Overschrijding van de opkomsttijd op nieuwe locaties verlaagt het dekkingspercentage zoals dat met het dekkingsplan door het bestuur van de VRNHN is vastgesteld.

Er bestaat geen standaard brandontwikkeling. Het is daardoor onmogelijk een inschatting te maken van het gevolg van overschrijding van de norm. Voor de bestrijdbaarheid is het meestal nadelig als hulpdiensten later aanvangen met hulp aan eventuele slachtoffers. In algemeenheid neemt de economische schade in omvang toe.

Maatregelen

Algemeen

In algemeenheid biedt de 'Handleiding voor een Veilig Ontwerp' (www.veiligeomgeving.nl) goede aanknopingspunten voor het zo veilig mogelijk uitwerken van plannen voor het plangebied. In elke fase van planuitwerking kunnen de handvatten uit deze handleiding gebruikt worden bij de nadere detaillering van een ontwerp.

Vluchtroutes

Het is gewenst dat de planopzet vluchtgelegenheid biedt in twee (wind) richtingen (via 't Stet en via De Noord).

Bereikbaarheid en Bestrijdbaarheid

De 'Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van brandweer Nederland', uitgave november 2012, is opgesteld voor het inrichten van plangebieden. Deze handreiking beschrijft de benodigde capaciteit van primaire en secundaire bluswatervoorzieningen en de inrichting van de rijroutes in het plangebied voor hulpdiensten. De handreiking is voor alle hulpdiensten het

toetsingskader voor bereikbaarheid. Het is gewenst dat het benaderen via twee (wind) richtingen (via 't Stet en via De Noord) mogelijk is.

De 'Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van brandweer Nederland', uitgave november 2012, is opgesteld voor het inrichten van plangebieden. Deze handreiking beschrijft de benodigde capaciteit van primaire en secundaire bluswatervoorzieningen en de inrichting van de rijroutes in het plangebied voor hulpdiensten. De handreiking is voor alle hulpdiensten het toetsingskader voor bereikbaarheid. Voor de brandweer is het tevens toetsingskader voor de bluswatervoorziening.

De brandveiligheidsadviseur van het Team Zuid-West van de brandweer kan helpen het definitieve ontwerp van de infrastructuur in het plangebied te optimaliseren. Door de opkomsttijd van de brandweer zo kort mogelijk te krijgen en te zorgen voor voldoende bluscapaciteit wordt een belangrijke randvoorwaarde voor professionele hulpverlening gefaciliteerd.

Maatregelen aan gebouwen

- voorzie gebouwen van centraal afschakelbare en afsluitbare ventilatie;
- bouw met zoveel mogelijk onbrandbare materialen;

Risico-communicatie

Gebruik risico-communicatie voor het actief en structureel informeren over het handelingsperspectief dat past bij de risicobronnen en de gevaren nabij hun leefomgeving.

Maatregelen gericht op brand

De inzet van de brandweer wordt geringer naarmate optimaler voorzien wordt in preventieve voorzieningen en maatregelen.

BIJLAGE 2: Informatie over brandveiligheid en (ver)bouwen van een woning

Inleiding

Door het nemen van de juiste maatregelen kan het gevolg van een brand worden verkleind. Tijdens een brand bepaalt de feitelijke situatie/inrichting het verloop van de brand. Het laatste middel is de bestrijding van de brand. De hulpverlening richt zich op het wegnemen van het gevaar voor de omgeving. Burgers hebben zelf veel invloed op de risico's/gevaren.

Het wettelijk normenkader beschermt de woning in beperkte mate tegen brand, brandontwikkeling of ander onheil. De burger heeft zelf veel mogelijkheden en de verantwoordelijkheid om de kans op brand, de gevolgen van brandontwikkeling of ander onheil te beïnvloeden. Deze invloed is er vanaf het begin van (ver)bouwen voor de burger door rekening te houden met brandveiligheid.

Deze informatie wil burgers bewust maken van de invloed van (ver)bouwen op de brandveiligheid voor burgers.

Overwegingen voor de woning:

Een bewoner kan al binnen ca. 3 minuten na het ontstaan van brand bedwelmd zijn door rook. Dit gegeven in combinatie met vuurbelasting kan tot gevolg hebben dat de brandweer niet meer in staat is tot het redden.

(Ver)bouwen met zoveel mogelijk onbrandbare materialen is een eerste start bij het brandveilig maken van een woning. Door het plaatsen van gekoppelde rookmelders in elke verblijfsruimte worden alle aanwezigen kort na het ontstaan van brand gealarmeerd. Vervolgens kan tijdig de woning ontlucht worden.

Door het toepassen van woningsprinklers of woningmistinstallatie blijft brandschade beperkt tot een enkele ruimte en is uitbreiding naar naastgelegen ruimten nagenoeg ondenkbaar.

Als ventilatie afgeschakeld en afgesloten kan worden als er brand in de omgeving van een woning is, dan kan de rook buitengesloten worden.

(Brand)veilig inrichten en leven helpt het beperken van gevaar tijdens de woonsituatie.

Tot slot:

Alle 25 brandweren in Nederland van de Veiligheidsregio's bieden gezamenlijk informatie aan op internet over brandveiligheid via de website: <https://www.brandweer.nl/brandveiligheid>